

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 24Csp/33/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7623200762
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dominika Vitteková PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2023:7623200762.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Dominikou Vittekovou PhD. v spore žalobcu: žalobcu: BENCONT COLLECTION, a.s., Vajnorská100/A, Bratislava 831 04, IČO: 47967692, zast. KOVAL & spol. advokátska kancelária, s.r.o., IČO: 36 648 892, so sídlom Komenského 3, 974 01 Banská Bystrica, proti žalovanému: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. D. E. XXX, 082 56, o zaplatenie 3 356,04 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Žalobu z a m i e t a.

II. Žalovaný m á nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca podal dňa 11.2.2023 žalobu na Okresný súd Spišská Nová Ves, ktorou sa voči žalovanému domáhal zaplatenia 3356,04 eur. Právny predchodca žalobcu spoločnosť Zinc Euro, a.s., so a Investori uzatvorili podľa § 51 Občianskeho zákonníka zmluvu - RÁMCOVÁ ZMLUVA INVESTOR - NOVÁCIA. Predmetom zmlúv bol záväzok ZINC EURO vyhľadávať pre Investorov jednotlivých dlžníkov a obstaráť v mene a na účet Investora uzatvorenie Zmluvy o pôžičke s dlžníkom. Súčasťou tejto zmluvy podľa čl. 12 bolo aj splnomocnenie Investora pre ZINC EURO, aby v jeho mene a na jeho účet uzatvoril Zmluvu o pôžičke a na vyhlásenie okamžitej splatnosti pôžičky poskytnutej Zmluvou o pôžičke. Na základe záväznej žiadosti o pôžičku a vyššie uvedených rámcových zmlúv boli v súlade s § 657 a nasl. Zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) uzatvorené medzi Investormi a žalovaným Zmluvy o pôžičke, predmetom, ktorých bol záväzok veriteľa poskytnúť dlžníkovi peňažné prostriedky a záväzok dlžníka peňažné prostriedky spolu s dohodnutým úrokom vrátiť F.. Listom zo dňa 01.07.2022 Investori prostredníctvom splnomocnenca ZINC EURO pristúpili k vyhláseniu okamžitej splatnosti pôžičky v súlade s čl. 3 bod 3.4 Zmluvy o pôžičke, a to z dôvodu neplnenia si zmluvných povinností žalovaným, splácať dohodnuté splátky pôžičky riadne a včas. ZINC EURO ako postupník a Investori ako postupcovia v súlade s § 524 a nasl. OZ a čl. 9. bod 2. RÁMCOVEJ ZMLUVY INVESTOR – NOVÁCIA uzatvorili zmluvu o postúpení pohľadávok, v zmysle ktorej Investori postúpili pohľadávku vzniknutú z titulu zmlúv o pôžičke voči žalovanému spoločnosti ZINC EURO. ZINC EURO ako postupca a žalobca ako postupník v súlade s § 524 a nasl. OZ uzatvorili zmluvu o postúpení pohľadávok, v zmysle ktorej ZINC EURO postúpil pohľadávku žalobcovi.

2. Vo veci bol Okresným súdom Spišská Nová Ves vydaný platobný rozkaz č.k. 5Csp 21/2023-224 z 24.2.2023, proti ktorému podal žalovaný včas odpor, v ktorom vzniesol námietku miestnej nepríslušnosti súdu. Vec bola dňa 11.4.2023 postúpená tunajšiemu súdu.

3. Žalovaný v podanom odpore namietal nedostatok aktívnej legitimácie žalobcu v konaní s poukazom na spotrebiteľský charakter zmluvného vzťahu s tým, že nárok z neplatnej zmluvy bol postúpený na Zinc Euro, a.s., a preto ho Zinc Euro, a.s. nemohol platne postúpiť na žalobcu. Mal za to, že Zmluva o pôžičke podpísaná zástupcom investorov a žalovaným, ako dlžníkom, na základe ktorej žalobca uplatnil na súde svoj nárok, je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle ustanovenia § 52 ods. 1, 2, 3 a 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), a teda ide o vzťah medzi spotrebiteľom na jednej strane a dodávateľom na strane druhej. Zástupca investorov bol vlastníkom uvedeného internetového portálu, prostredníctvom ktorého sa prevádzkovala internetová aukcia pôžičiek, internetová aukcia pohľadávok a boli poskytované ďalšie služby spojené s jej využívaním. Internetová aukcia bola definovaná ako elektronický nástroj prevádzkovaný na internetovom portáli za účelovo stretávania sa ponuky pôžičky jednotlivých investorov a dopytu pôžičky jednotlivých dlžníkov. Zmluva bola podpísaná výlučne len zástupcom investorov a žalovaným ako dlžníkom. Zo znenia zmluvy o pôžičke je badateľná skutočnosť, že práve zástupca investorov, ktorý bol síce uvedený ako splnomocnenec právneho predchodcu žalobcu, bol dominantným subjektom v uvedenom zmluvnom vzťahu, pretože sám bol podľa znenia zmluvy o pôžičke dodávateľom služby jednak pre právnych predchodcov investorov, ako aj pre žalovaného, keďže bol vlastníkom internetového portálu poskytujúceho služby potencionálnym záujemcom o investovanie, ako aj potencionálnym záujemcom o pôžičky. Podľa znenia a štruktúry tejto zmluvy sa nejedná o zmluvu o pôžičke, ale uvedená zmluva má svojim znením bližšie k ustanoveniam Zmluvy o sprostredkovaní v kombinácii s ustanoveniami Zmluvy o úvere podľa Obchodného zákonníka s tým, že zástupcu investorov je možné považovať a označiť ako dodávateľa služby. Nakoľko sa jedná svojim obsahom o atypickú zmluvu, súd musí použiť pri uvedenom závere ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách a uprednostniť taký výklad, ktorý je pre žalovaného, ako spotrebiteľa, priaznivejší. Poukázal aj na skutočnosť, že žalobca nemá od Národnej banky Slovenska udelenú licenciu na poskytovanie spotrebiteľských úveroch, keďže pohľadávku zo spotrebiteľského úveru možno postúpiť v zmysle § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch len na veriteľa, alebo iného veriteľa s udelenou licenciou na poskytovanie spotrebiteľských úverov.

4. Žalobca nesúhlasil s posúdením zmluvného vzťahu ako spotrebiteľského. Mal za to, že sa jedná o uzatvorenie Zmluvy o pôžičke, prostredníctvom ktorej bola žalovanému poskytnutá pôžička medzi dvoma fyzickými osobami nepodnikateľským spôsobom, tzv. peer to peer spôsobom, ako jedným z viacerých druhov kolektívneho financovania. Ide o pôžičku nebankového charakteru, kde na rozdiel od iných nebankových pôžičiek sú poskytovateľmi úveru fyzické osoby. Ide o investorov, ktorí požičiavajú svoje peniaze žiadateľom o pôžičku. Veriteľ a ani subjekt vystupujúci ako sprostredkovateľ požičiavania, nemusia disponovať povolením na činnosť zo strany Národnej banky Slovenska a poskytovanie takýchto pôžičiek nie je regulované zákonom o spotrebiteľských úveroch. Takéto pôžičky nie sú spotrebiteľským úverom. Na takýto spôsob uzatvárania zmlúv sa nevzťahujú ani ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách podľa § 52 a nasl. OZ, pretože predmetné zmluvy o pôžičke boli uzatvorené medzi fyzickými osobami navzájom. Na uvedený zmluvný vzťah sa vzťahujú výlučne ustanovenia § 657 OZ. Medzi investormi a žalovaným vzniká občianskoprávny vzťah, na základe ktorého jednotliví investori poskytli v prospech žalovaného peňažné prostriedky a žalovaný sa zaviazal poskytnuté peňažné prostriedky za dohodnutých podmienok vrátiť a zaplatiť úroky. Vzhľadom k tomu, že medzi investorom a žalovaným vznikol uzatvorením Zmluvy o pôžičke záväzkový vzťah v súlade s § 657 a nasl. OZ, a teda vzťah fyzickej osoby ako veriteľa a fyzickej osoby ako dlžníka, má sa za to, že medzi veriteľom a dlžníkom nevznikol vzťah medzi veriteľom a spotrebiteľom. Postupca v danom prípade vystupoval len ako sprostredkovateľ. Pôžička poskytnutá dlžníkovi je poskytnutá osobami (veriteľmi), ktorí nekonajú v rámci svojej podnikateľskej činnosti a z tohto dôvodu nie je možné uvedený vzťah medzi veriteľmi a žalovaným posudzovať podľa zákona č. 129/2010 Z.z. v znení neskorších predpisov. Vyššie uvedené potvrdzuje aj tá skutočnosť, že jednotlivé Zmluvy o pôžičke uzatvárali samotní investori prostredníctvom splnomocnenca, ktorí boli fyzické osoby, čo znamená, že nekonali ako dodávatelia a uvedené skutočnosti vyplývajú aj z následných Príkazných zmlúv, ktoré jednotliví investori uzatvárali s postupcom v zmysle § 724a nasl. Občianskeho zákonníka. Keďže však jednotliví investori nemali postavenie dodávateľa, nie je možné považovať zmluvy o pôžičke za spotrebiteľské zmluvy tak, ako to má na mysli ust. § 52 ods. 1 OZ. Skutočnosť, že v mene a na účet investorov konal postupca ešte neodôvodňuje záver, že práve táto spoločnosť bola účastníkom Zmluvy o pôžičke na strane dodávateľa, a teda subjektu, od ktorého by sa mal odvodzovať spotrebiteľský charakter zmluvy. Zo zmlúv o pôžičke jednoznačne vyplýva, že osoby, ktoré reálne pôžičku poskytnutú, sú fyzické osoby-nepodnikatelia, ktorí sa síce označujú ako investori, ale do pôžičky investujú vlastné peniaze a sú to iné osoby, ako spoločnosť postupcu. Osobitne poukázal aj na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR

sp.zn. 2Ndc/11/2018zo dňa 31.01.2018 , Krajského súdu v Nitre 3sp. zn. 7Co/294/2018 zo dňa 23. 04. 2020 a Krajského súdu V Nitre sp. zn. 6CoCsp/16/2022zo dňa 29.09.2022 podľa ktorých uzatvorenie Zmluvy o pôžičke, prostredníctvom ktorej bola žalovanému poskytnutá pôžička medzi dvoma fyzickými osobami nepodnikateľským spôsobom, tzv. peer to peer spôsobom, ako jedným z viacerých druhov kolektívneho financovania nie je spotrebiteľským vzťahom. V ďalšom poukázal aj na pomerne ustálenú súdnu prax súdov v rámci celej Slovenskej republiky napr. Rozsudok Okresného súdu Brezno sp. zn.5C/18/2021 zo dňa 27.07.2021, Rozsudok Okresného súdu Čadca sp. zn. 5Csp/8/2021zo dňa 31.05.2021, Rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 5Csp/41/2021 zo dňa01.07.2021, Rozsudok Okresného súdu Galanta sp. zn. 8Csp/225/2021 zo dňa 18.05.2021,Rozsudok Okresného súdu Komárno sp. zn.10Csp/45/2021 zo dňa 27.09.2021, Rozsudok Okresného súdu Levice sp. zn. 12Csp/12/2021zo dňa 29.07.2021, Rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 11Csp/19/2021 zo dňa 24.06.2021, Rozsudok Okresného súdu Michalovce sp. zn. 5Csp/199/2018 zo dňa20.08.2021, Rozsudok Okresného súdu Nitra sp. zn. 17Csp/190/2020 zo dňa 13.07.2021,Rozsudok Okresného súdu Nitra sp. zn. 419Csp/241/2020 zo dňa 20.09.2021, Rozsudok Okresného súdu Poprad sp. zn. 21Csp/4/2021zo dňa 25.08.2021, Rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 7Csp/9/2021 zo dňa06.09.2021, Rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 11Csp/7/2021 zo dňa 20.10.2021,Rozsudok Okresného súdu Prievidza sp. zn.14Csp/19/2021 zo dňa 20.08.2021, Rozsudok Okresného súdu Revúca sp. zn. 7Csp/47/2021zo dňa 22.09.2021, Rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 17Csp/17/2021 zo dňa 22.09.2021, Rozsudok Okresného súdu Trnava sp. zn. 11C/22/2021 zo dňa 12.08.2021,Rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom sp.zn. 19Csp/32/2021 zo dňa 15.07.2021.S ohľadom na vyššie uvedené trváme na žalobe v celom rozsahu.

5. V duplike žalovaný poukázal na rozpor s ust. § 22 ods. 2 OZ, keďže toto ustanovenie bráni zastúpeniu okrem iného vtedy, keď sú záujmy zástupcu v rozpore so záujmami zastúpeného. Hoci by sa na prvý pohľad mohlo zdať, že spoločnosť Zinc Euro, a.s. pôsobí medzi veriteľmi a dlžníkom v pozícii sprostredkovateľa ako nezávislá tretia strana, v skutočnosti tomu tak nie je, pretože táto spoločnosť je od počiatku zainteresovaná, keď uskutočňuje úkony nie v záujme dlžníka, ale buď v záujme investora alebo vo vlastnom záujme. Spoločnosť Zinc Euro, a.s. vyberá od dlžníka všetky poplatky, ktoré podľa rámcovej zmluvy – dlžník tvoria prevažujúcu časť odplaty za pôžičku, tzv. Zincúrok. Súbor týchto úkonov, vrátane zasielania upomienok za omeškanie s platením pôžičky však nemôže predstavovať službu, ktorá sa vykonáva v záujme dlžníka. Je to práve veriteľ, ktorý má záujem na tom, aby sa stav splácania jeho pohľadávky riadne evidoval, omeškanie dlžníka sledovalo, na nedoplatky upozorňovalo a vykonávali sa kroky smerujúce prinajmenšom k ich mimosúdnomu vymáhaniu. Obdobne to platí aj v prípade poplatku za spracovanie predčasného splatenia pôžičky, ktorý dlžník platí spoločnosti Zinc Euro, a.s., pretože z článku 9, ktorý je označený ako „Poplatky za služby poskytované spoločnosťou“ v RÁMCOVEJ ZMLUVE – DLŽNÍK tiež vyplýva, že spoločnosť Zinc Euro, a.s. má navyše za úlohu vymáhať pohľadávku investora voči dlžníkovi a požadovať od dlžníka náhradu s tým spojených nákladov. Ďalej spoločnosť Zinc Euro, a.s. je podľa rámcovej zmluvy – investor oprávnený vykonávať v mene investora, ktorý je dlžníkovou protistranou s odlišnými záujmami právne úkony sankčnej povahy. Za investora teda spoločnosť Zinc Euro, a.s. vykonáva tieto úkony, ktoré sú v prospech investora, nie však v záujme dlžníka a navyše táto spoločnosť môže podľa článku „7., ktorý je označený ako 7. Vyhlásenie splatnosti pôžičky a vymáhanie pohľadávok“ bod 2 Rámcovej zmluvy investor od investora požadovať, aby mu postúpil pohľadávku zo zmluvy o pôžičke v prípade, ak táto bola zosplatená. Ak investor splní túto svoju povinnosť, Zinc Euro, a.s. sa stáva protistranou v zmluvnom vzťahu dohodnutom s dlžníkom na základe rámcovej zmluvy – dlžník. Tieto oprávnenia spoločnosti Zinc Euro, a.s. výrazným spôsobom narúšajú jeho zdanlivo nezávislé postavenie vo vzťahu medzi veriteľom a dlžníkom a sú neprehliadnuteľným dôkazom uprednostňovania postavenia veriteľa pred postavením dlžníka s jasným prejavom záujmu Zinc Euro, a.s. stať sa veriteľom pohľadávky zo zmluvy, ktorú sám v mene a na účet dlžníka obstarával. Dlžník nepozná skutočnú totožnosť investora a touto informáciou disponuje len Zinc Euro, a.s. a rámcová zmluva – dlžník, ktorú pripravila táto spoločnosť, dlžníkovi nijakým spôsobom neumožňuje sa dozvedieť totožnosť investora. Tým je jeho dôkazná pozícia taktiež výrazne oslabená. Medzi záujmami Zinc Euro, a.s. ako zástupcu a záujmami dlžníka ako zastúpeného je rozpor, ktorý podľa § 22 ods. 2 OZ neumožňuje, aby Zinc Euro, a.s. dlžníka zastupoval. Porušenie zákazu obsiahnutého v tomto ustanovení má za následok absolútnu neplatnosť právneho úkonu (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 30.6.2010 sp. zn. 4Cdo/177/2009.)

6. Na prejednanie sporu súd nariadil pojednávanie, na ktoré sa nedostavili právni zástupcovia žalobcu ani žalovaného, ktorí svoju neúčasť ospravedlnil a navrhli, aby súd prejednal vec bez ich prítomnosti.

Preto súd prejednal a rozhodol spor na pojednávaní v ich neprítomnosti v súlade s ustanovením § 180 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len "CSP") s prihliadnutím na obsah spisu a vykonané dôkazy.

7. Na nariadenom pojednávaní súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi, ako aj ostatným spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

8. Z rámcovej Zmluvy Dlužník r, a to z čl. 9 plynie, že Dlužník uzavretím zmluvy dal plnomocenstvo spoločnosti Zinc Euro, a.s. v tomto znení cit.: „Za účelom riadneho plnenia povinností, ktoré sú predmetom tejto Zmluvy Dlužník udeľuje Spoločnosti nasledovné plnomocenstvo: Dlužník uzatvorením tejto Zmluvy splnomocňuje spoločnosť na uzatváranie jednotlivých Zmlúv o pôžičkách s Investormi v mene a na účet Dlužníka a to podľa záväzného pokynu stanoveného Dlužníkom, ktorý Dlužník udelí Spoločnosti vždy pred každou jednotlivou žiadosťou o Pôžičku prostredníctvom časti Moja zóna alebo písomne prostredníctvom Obchodného zástupcu vo forme Záväznej žiadosti o pôžičku.“

9. Z rámcových zmlúv Investor, a to z čl. 11 plynie, že Investor uzavretím zmluvy dal plnomocenstvo spoločnosti Zinc Euro, a.s. v tomto znení cit.: „Za účelom riadneho plnenia povinností, ktoré sú predmetom tejto Zmluvy Investor udeľuje nasledovné plnomocenstvo: Investor uzatvorením tejto Zmluvy splnomocňuje Spoločnosť na: a) uzatváranie jednotlivých Zmlúv o pôžičkách vopred neurčeným počtom Dlužníkom v mene a na účet Investora a to podľa záväzného pokynu stanoveného Investormom (záväzný pokyn na Investovanie), ktorý Investor udelí spoločnosti vždy pred každou jednotlivou investíciou prostredníctvom časti Moja zóna; na vyhlásenie okamžitej splatnosti Pôžičky poskytnutej Zmluvou o pôžičke za podmienok stanovených v tejto Zmluve; na vymáhanie Pohľadávok zo Zmluvy o pôžičke v mene a na účet Investora, a to najmä na zastupovanie Investora ako veriteľa zo Zmluvy o pôžičke v konaní pred súdmi, v exekučnom, konkurznom, dedičskom, trestnom konaní ako aj v konaní pred orgánmi štátnej správy a miestnej samosprávy ak súvisia nárokmi vyplývajúcimi z právneho vzťahu založeného Zmluvou o pôžičke a súvisiacich dokumentov. Zmluvné strany sa dohodli, že pri vymáhaní Pohľadávok je Spoločnosť oprávnená nechať sa zastúpiť v rozsahu tohto plnomocenstva na to spôsobilou treťou osobou.“

10. Zo zmlúv o pôžičke a nesporných tvrdení žalobcu plynie, že investor G. H. s ID kódom E87Q98K4JPGL poskytol na základe zmluvy č. 2019027105 z 30.05.2019 pôžičku vo výške 200 eur s ÚS 6 % p.a., ktorej nesplatená/ý: istina je 147,78 eur, úrok je 4,55 eur; nesplatená suma celkom je 152,33 eur 4/8 F. I. J. CSc s ID kódom N572ZDLWRQDR poskytol na základe zmluvy č. 2019027107 z 30.05.2019 pôžičku vo výške 200 eur s ÚS 6,5 % p.a., ktorej nesplatená/ý: istina je 0 eur, úrok je 0 eur; nesplatená suma celkom je 0 eur, F. G. K. s ID kódom VYK2D9Z48P4Z poskytol na základe zmluvy č. 2019027102 z 30.05.2019 pôžičku vo výške 1000 eur s ÚS 7,5 % p.a., ktorej nesplatená/ý: istina je 0 eur, úrok je 0 eur; nesplatená suma celkom je 0 eur, Investor I. L. s ID kódom Y4E246J6GQG3 poskytol na základe zmluvy č. 2019027103 z 30.05.2019 pôžičku vo výške 100 eur s ÚS 6,5 % p.a., ktorej nesplatená/ý: istina je 74,13 eur, úrok je 2,55 eur; nesplatená suma celkom je 76,68 eur, Investor Peter Zálešák s ID kódom 4WBPLMNB5Q36 poskytol na základe zmluvy č. 2019027104 z 30.05.2019 pôžičku vo výške 500 eur s ÚS 10 % p.a., ktorej nesplatená/ý: istina je 0 eur, úrok je 0 eur; nesplatená suma celkom je 0 eur, F. K. E. s ID kódom 4WBPLW7Z9236 poskytol na základe zmluvy č. 2019027106 z 30.05.2019 pôžičku vo výške 200 eur s ÚS 5,5 % p.a., ktorej nesplatená/ý: istina je 0 eur, úrok je 0 eur; nesplatená suma celkom je 0 eur, Investor Viliam Pištej s ID kódom GN62JW7RAPW5 poskytol na základe zmluvy č. 2019027108 z 30.05.2019 pôžičku vo výške 50 eur s ÚS 5 % p.a., ktorej nesplatená/ý: istina je 36,74 eur, úrok je 0,89 eur; nesplatená suma celkom je 37,63 eur, Investor K. M. s ID kódom 8YGQMK5VJ2LV poskytol na základe zmluvy č. 2019027109 z 30.05.2019 pôžičku vo výške 50 eur s ÚS 7,5 % p.a., ktorej nesplatená/ý: istina je 37,27 eur, úrok je 1,56 eur; nesplatená suma celkom je 38,83 eur, Investor Tibor Takács s ID kódom N57QZ5YZ6PDR poskytol na základe zmluvy č. 2019027110 z 30.05.2019 pôžičku vo výške 50 eur s ÚS 7,5 % p.a., ktorej nesplatená/ý: istina je 37,29 eur, úrok je 1,56 eur; nesplatená suma celkom je 38,85 eur, Investor I. N. s ID kódom 7RN2W8BAJQBD poskytol na základe zmluvy č. 2019027111 z 30.05.2019 pôžičku vo výške 50 eur s ÚS 7,5 % p.a., ktorej nesplatená/ý: istina je 37,27 eur, úrok je 1,56 eur; nesplatená suma celkom je 38,83 eur, Investor O. O. s ID kódom 7RN2WNNMJ2BD poskytol na základe zmluvy č. 2019027112 z 30.05.2019 pôžičku vo výške 500 eur s ÚS 6 % p.a., ktorej nesplatená/ý: istina je 369,51 eur, úrok je 11,39 eur; nesplatená suma celkom je 380,9 eur, Investor Ivan Rajniak s ID kódom DAYPYGW93PBZ poskytol na základe zmluvy č. 2019027113 z 30.05.2019 pôžičku vo výške 50 eur s ÚS 5,5 % p.a., ktorej nesplatená/ý: istina je 36,83 eur, úrok je 1 eur;

nesplatená suma celkom je 37,83 eur, Investor D. I. s ID kódom L6K2N3YG62AY poskytol na základe zmluvy č. 2019027114 z 30.05.2019 pôžičku vo výške 50 eur s ÚS 12,5 % p.a., ktorej nesplatená/ý: istina je 38,06 eur, úrok je 2,54 eur; nesplatená suma celkom je 40,6 eur, Investor Štefan Duliak s ID kódom AKVQKB76JQ9Z poskytol na základe zmluvy č. 2019027115 z 30.05.2019 pôžičku vo výške 50 eur s ÚS 7 % p.a., ktorej nesplatená/ý: istina je 0 eur, úrok je 0 eur; nesplatená suma celkom je 0 eur, Investor A. K. s ID kódom AKVPKEVWYP9Z poskytol na základe zmluvy č. 2019027117 z 30.05.2019 pôžičku vo výške 50 eur s ÚS 8 % p.a., ktorej nesplatená/ý: istina je 37,37 eur, úrok je 1,66 eur; nesplatená suma celkom je 39,03 eur, Investor D. B. s ID kódom DAY2Y77LJQBZ poskytol na základe zmluvy č. 2019027116 z 30.05.2019 pôžičku vo výške 50 eur s ÚS 5 % p.a., ktorej nesplatená/ý: istina je 36,74 eur, úrok je 0,89 eur; nesplatená suma celkom je 37,63 eur, F. I. E. s ID kódom L6KQNWW8DQAY poskytol na základe zmluvy č. 2019027118 z 30.05.2019 pôžičku vo výške 50 eur s ÚS 5 % p.a., ktorej nesplatená/ý: istina je 36,74 eur, úrok je 0,89 eur; nesplatená suma celkom je 37,63 eur, F. K. I. s ID kódom W8ZPAVEZRPA7 poskytol na základe zmluvy č. 2019027119 z 30.05.2019 pôžičku vo výške 200 eur s ÚS 9 % p.a., ktorej nesplatená/ý: istina je 149,9 eur, úrok je 7,05 eur; nesplatená suma celkom je 156,95 eur, Investor D. A. s ID kódom JAL27ABYJP8B poskytol na základe zmluvy č. 2019027120 z 30.05.2019 pôžičku vo výške 980,5 eur s ÚS 9 % p.a., ktorej nesplatená/ý: istina je 734,69 eur, úrok je 34,23 eur; nesplatená suma celkom je 768,92 eur, Investor Tibor Ťapuš s ID kódom GN6QJ6NK32W5 poskytol na základe zmluvy č. 2019027121 z 30.05.2019 pôžičku vo výške 50 eur s ÚS 7,5 % p.a., ktorej nesplatená/ý: istina je 0 eur, úrok je 0 eur; nesplatená suma celkom je 0 eur, Investor Miroslav Božik s ID kódom 7RNPW8LGB2BD poskytol na základe zmluvy č. 2019027122 z 30.05.2019 pôžičku vo výške 69,5 eur s ÚS 7,5 % p.a., ktorej nesplatená/ý: istina je 51,71 eur úrok je 1,98 eur; nesplatená suma celkom je 53,69 eur.

11. Zo záväznej žiadosti o pôžičku plyní, že poplatky spoločnosti za obstaranie príležitosti uzatvoriť Zmluvy o pôžičke (poplatok za sprostredkovanie Pôžičky), ktorý bude splatný v prvých 6 ZincSplátkach a ktorého výška bude maximálne vo výške súčtu týchto splátok. Poplatok za správu Pôžičiek a za spracovanie ZincSplátok najviac 1,57%.

12. Z potvrdenia a zrealizovaní transakcie plyní, že dňa 30.5.2019 spoločnosť Zinc Euro a.s. vyplatila žalovanému sumu 4500 eur.

13. Zistený skutkový stav takto právne posúdil:

Podľa § 22 ods. 1 a 2 OZ, zástupcom je ten, kto je oprávnený konať za iného v jeho mene. Zo zastúpenia vznikajú práva a povinnosti priamo zastúpenému. Zastupovať iného nemôže ten, kto sám nie je spôsobilý na právny úkon, o ktorý ide, ani ten, záujmy ktorého sú v rozpore so záujmami zastúpeného.

Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 52 ods. 1 OZ, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 3 OZ, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 OZ, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 54a OZ, premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

524 ods. 1, 2 OZ, Veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Podľa § 657 OZ, zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

Podľa § 451 ods. 1 2 OZ, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 100 ods. 1, 2 OZ, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

Podľa § 107 ods. 1, 2 OZ, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

14. Prioritne súd skúmal charakter vzťahu, na podklade ktorého žalobca uplatnil žalovaný nárok. Žalovaný namieta, že ide o spotrebiteľský vzťah, s čím žalobca nesúhlasí.

15. Súd preto preskúmal model financovania a vec v tomto smere posúdil a dospel k záveru, že dlžník má postavenie spotrebiteľa. Súd poukazuje na právny názor v obdobných veciach cit.: „Současne má soud za to, že obě Smlouvy je třeba podřadit režimu spotřebitelských smluv dle ustanovení § 51 a násl. ObčZ, když tento závěr dle soudu vyplývá z povahy obchodního modelu platformy administrátora. Dle tohoto modelu zadá dlužník na portálu administrátora žádost o půjčku. Věřitel (investor) zadá na portálu administrátora nabídku (nabídky), přičemž vybírá z nabídek žadatelů na základě informací uvedených v jejich žádostech. Jakmile věřitel zadá nabídku na půjčku žadateli, administrátor o tom žadatele informuje. Žadatel pak nabídku buď přijme, nebo odmítne. Při přijetí si dlužník nechá zaslat smlouvu k podpisu. Poté, co administrátor obdrží od žadatele podepsanou smlouvu včetně požadovaných příloh, provede prověření bonity dlužníka (resp. jeho schopnosti splácet půjčku). Na základě toho půjčku buď schválí, nebo zamítne. Po schválení půjčky zasílá administrátor smluvní dokumentaci (včetně příloh) věřiteli k podpisu. Po schválení půjčky věřitelem jsou peníze převedeny dlužníkovi. Administrátor vede o půjčce účetní záznamy během celé doby splácení. V případě nesplácení administrátor upomíná dlužníka (telefonicky, prostřednictvím SMS, E-mailu a doporučené pošty). V případě zesplatnění půjčky zabezpečuje administrátor proces vymáhání včetně přípravy žaloby a exekuce. 8 Za tyto služby náleží administrátorovi mimo jiné odměna za administraci a náhrada hotových výdajů. 9 Z uvedeného vyplývá, že pokud jde o činnost administrátora a věřitele, jedná se o faktické rozdělení činnosti při poskytování úvěru na dva subjekty, které spolu spolupracují a navzájem se doplňují.“ (rozsudok Krajského soudu v Praze sp. zn. 72 ICm 2132/2014). Zinc Euro, a.s. realizoval všetky úkony za investorov a v podstate vystupoval v pozícii veriteľa, keďže vykonával nielen správu pohľadávky, ale mal z tohto zmluvného vzťahu úžitky v podobe poplatkov, teda činnosť medzi Investormi a Zinc Euro, a.s. bola navzájom sa doplňujúca.

16. Súd následne skúmal platnosť zmlúv o pôžičkách, z ktorých si žalobca uplatňuje nárok, keďže žalovaný túto skutočnosť namietal.

17. Je nesporné, že spoločnosť Zinc Euro, a.s. pri uzavretí zmlúv o pôžičke vystupovala ako splnomocnený zástupca tak Investorov, ako aj dlžníka, t.j. žalovaného. Preto je nevyhnutné ustáliť, či stav, keď veriteľov (investorov), ako i dlžníka v zmluvách o pôžičke zastupuje ten istý zástupca, odporuje zákonu.

18. K uvedenej otázke sa vyjadrili súdu v iných konaniach a súd na ich závery v plnom rozsahu poukazuje cit.: „8. Žalobou uplatňovaný nárok vychádza zo zmlúv o pôžičke, ktoré uzatvoril Zinc Euro, a.s. ako právny predchodca žalobcu v mene a na účet žalovaného s viacerými veriteľmi (investormi), ktorých pre žalovaného vyhľadal na základe rámcovej zmluvy - dlžník. Zinc Euro, a.s. pri uzatváraní zmlúv o pôžičke konal na základe splnomocnenia od žalovaného obsiahnutého v čl. 8 rámcovej zmluvy - dlžník. Z hľadiska §22 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa tak Zinc Euro, a.s. považuje za zástupcu, ktorý je vo všeobecnosti oprávnený konať za iného v jeho mene. Pokiaľ sú splnené požiadavky zákona, platí, že zo zastúpenia vznikajú práva a povinnosti priamo zastúpenému. Výnimky upravuje § 22 ods. 2

Občianskeho zákonníka, ktorý bráni zastúpeniu okrem iného vtedy, keď sú záujmy zástupcu v rozpore so záujmami zastúpeného. Zákon bližšie nevymedzuje situácie, v ktorých dochádza k rozporu v záujmoch zástupcu a zastúpeného. Súd musí preto vyhodnocovať okolnosti každého prípadu jednotlivo a skúmať, aké boli záujmy zastúpeného a zástupcu a či sa tieto nedostali do rozporu. Hoci by sa na prvý pohľad mohlo zdať, že Zinc Euro, a.s. pôsobí v pozícii sprostredkovateľa ako nezávislá tretia strana, na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že to tak nie je. Zinc Euro, a.s. vystupuje od počiatku ako zainteresovaná strana, ktorá uskutočňuje úkony nie v záujme dlžníka, ale buď v záujme investora, alebo vo vlastnom záujme. Nasvedčujú tomu viaceré okolnosti, ktoré súd zistil pri preskúmaní rámcovej zmluvy - dlžník a rámcovej zmluvy - investor. 9. V prvom rade Zinc Euro, a.s. vyberá od dlžníka poplatky. Konkrétne ide o poplatok za poskytnutie služieb podľa konkrétnej výšky pôžičky, poplatky za upomienky, ktoré zasiela dlžníkovi za omeškanie s platením pôžičky vo vlastnom mene a za spracovanie predčasného splatenia pôžičky (čl. 9 rámcovej zmluvy - dlžník). Čo sa týka poplatkov za poskytnutie služieb, zo žaloby nie je úplne zrejmé, čo všetko tento poplatok zahŕňa. Všeobecne sa nimi ale rozumejú administratívne úkony, akými sú evidencia výšky pohľadávky (zostatku istiny, úrokov a ostatného príslušenstva), či sledovanie omeškaných splátok a s tým súvisiaca komunikácia s veriteľom a dlžníkom v podobe výziev a oznámení. Súbor týchto úkonov vrátane zasielania upomienok za omeškanie s platením pôžičky však nemôže predstavovať službu, ktorá sa vykonáva v záujme dlžníka. Je to práve veriteľ, ktorý má predsa záujem na tom, aby sa stav splácania jeho pohľadávky riadne evidoval, omeškanie dlžníka sledovalo, na nedoplatky upozorňovalo a vykonali sa kroky smerujúce prinajmenšom k ich mimosúdneho vymáhaniu. Obdobne to platí aj v prípade poplatku za spracovanie predčasného splatenia pôžičky, ktorý dlžník platí Zinc Euro, a.s. Z čl. 9 ods. 2 rámcovej zmluvy - dlžník je tiež zjavné, že Zinc Euro, a.s. má navyše za úlohu vymáhať pohľadávku investora voči dlžníkovi a požadovať od dlžníka náhradu s tým spojených nákladov. 10. Zinc Euro, a.s. je podľa rámcovej zmluvy - investor oprávnený vykonávať v mene investora, ktorý je dlžníkovou protistranou s odlišnými záujmami, právne úkony sankčnej povahy. Čl. 7 ods. 1 a čl. 11 rámcovej zmluvy - investor ho vyslovene oprávňuje, aby za investora využil právo „zosplatniť“ pôžičku. „Zosplatnenie“ pôžičky má nepochybne sankčnú povahu, pretože dlžník v dôsledku neho prichádza o výhodu splátok. Vykonanie tohto oprávnenia je v záujme investora, a zjavne nie v záujme dlžníka. Navyše, Zinc Euro, a.s. môže od investora požadovať, aby mu postúpil pohľadávku zo zmluvy o pôžičke v prípade, že táto bola „zosplatnená“. Ak investor splní svoju povinnosť, Zinc Euro, a.s. sa stáva protistranou v zmluvnom vzťahu dohodnutom s dlžníkom na základe rámcovej zmluvy - dlžník. Tieto oprávnenia Zinc Euro, a.s. výrazným spôsobom narušajú jeho zdánlivo nezávislé postavenie vo vzťahoch medzi veriteľom a dlžníkom. Sú neprehliadnuteľným dôkazom uprednostňovania postavenia veriteľa pred postavením dlžníka a jasným prejavom záujmu Zinc Euro, a.s. stať sa veriteľom pohľadávky zo zmluvy, ktorú sám v mene a na účet dlžníka obstarával. 11. Dlžník nepozná skutočnú totožnosť investora a touto informáciou disponuje len Zinc Euro, a.s. Rámcová zmluva - dlžník, ktorú pripravil Zinc Euro, a.s. dlžníkovi nijakým spôsobom neumožňuje dozvedieť sa totožnosť investora. Táto okolnosť obmedzuje dlžníka v možnosti domáhať sa svojich práv voči investorovi, pretože dlžník nie je schopný označiť investora ani jedným z údajov, ktoré vyžaduje § 133 ods. 1 CSP. Jeho dôkazná pozícia je v dôsledku chýbajúcich údajov taktiež výrazne oslabená. Pokiaľ je Zinc Euro, a.s. jediným subjektom, ktorý pozná skutočnú totožnosť investora a rámcovou zmluvou s dlžníkom si voči dlžníkovi v tejto otázke de facto zabezpečil mlčanlivosť, je nepochybné, že chráni totožnosť investora pred dlžníkom, čo nemožno vyhodnotiť tak, že koná v záujme dlžníka. 12. Ako paradox vyznieva, že samotné zmluvy o pôžičke mal investor aj žalovaný podpísať v zastúpení tou istou spoločnosťou. Obe zmluvné strany mali v tejto zmluve vystupovať pod anonymizovanými identifikačnými kódmi. Samotné takéto podpísanie zmluvy, ako za veriteľa, tak i za dlžníka tým istým subjektom spôsobuje absolútnu neplatnosť takejto zmluvy. Je celkom zjavné, že zástupca oboch zmluvných strán musí byť v kolízii záujmu pri uzavretí takéhoto zmluvného vzťahu. Netýka sa to len samotnej Zmluvy o pôžičke, ale týka sa to celého komplexu zmluvných vzťahov, z ktorých je žaloba odvodená tak, ako tieto zmluvy boli popísané vyššie. Najvypuklejšia kolízia záujmu je však pri podpísaní samotnej zmluvy o poskytnutí pôžičiek, ktoré ako veriteľ tak i dlžník podpísali v zastúpení tou istou osobou - Zinc Euro, a. s., pričom obaja boli identifikovaní anonymizovaným identifikačným kódom generovaným spoločnosťou Zinc Euro, a. s. 13. Nie je vylúčené, že by zmluvný vzťah uzavrela na oboch stranách tá istá osoba, na jednej strane vo vlastnom mene, na druhej strane spravidla ako zástupca druhej zmluvnej strany. Prípustné je to napr. v korporátnej agende (práve obchodných spoločností), kde sa stáva, že štatutárny orgán obchodnej spoločnosti podpisuje ako štatutárny orgán napr. pracovnú zmluvu alebo manažérsku zmluvu sám so sebou. V týchto zmluvných vzťahoch však funguje široký kontrolný mechanizmus, nakoľko platnosť týchto zmlúv je spravidla podmienená predchádzajúcim schválením valným zhromaždením, príp. dozornou radou obchodnej spoločnosti. Je však neprípustné, aby mohla byť takýmto spôsobom

uzavretá zmluva o pôžičke, kde na jednej strane veriteľ prenecháva dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu, pri peňažnej pôžičke spravidla aj s úrokmi, príp. aj poplatkami (§ 657-658 Občianskeho zákonníka). Ak by takúto zmluvu mal ako veriteľ, tak aj dlžník uzatvárať v zastúpení na akomkoľvek právnom základe zastúpenia (prikazná zmluva, sprostredkovateľská zmluva, príp. na základe nepomenovanej zmluvy podľa § 51 Občianskeho zákonníka, ako je to v tomto prípade), je takýto „sprostredkovateľ“ uzatvárajúci zmluvu za obe zmluvné strany nepochybne v konflikte záujmov. Už len na základe toho je možné takúto zmluvu definovať ako absolútne neplatnú pre rozpor s § 39 Občianskeho zákonníka. 14. Zo všetkých týchto hľadísk súd dospel k záveru, že medzi záujmami Zinc Euro, a.s. ako zástupcu a záujmami dlžníka ako zastúpeného je rozpor, ktorý podľa § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka neumožňuje, aby Zinc Euro, a.s. dlžníka zaväzoval. Porušenie zákazu obsiahnutého v citovanom ustanovení má za následok absolútnu neplatnosť právneho úkonu (pozri uznesenie NS SR z 30. 06. 2010, sp. zn. 4Cdo/177/2009), v dôsledku čoho neprichádza do úvahy ani ratihabícia podľa § 33 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Čl. 8 rámcovej zmluvy - dlžník je tak v zmysle § 39 OZ neplatným ustanovením. Na základe neplatného ustanovenia preto Zinc Euro, a.s. nemal oprávnenie uzatvárať v mene a na účet dlžníka zmluvy o pôžičke, a preto dlžníkovi z týchto zmlúv nemohli vzniknúť žiadne povinnosti a ani žiadne pohľadávky a oprávnenia z nich teda nemohli byť na Zinc Euro, a.s. postúpené. 15. Pretože jediným účelom rámcovej zmluvy - dlžník bolo podľa jej čl. 1 ods. 1 uzavieranie zmlúv o pôžičke v mene a na účet dlžníka, ustanovenie jej čl. 8 nie je v zmysle § 41 OZ oddeliteľným ustanovením od ostatných častí tohto právneho úkonu, v dôsledku čoho je rámcová zmluva - dlžník neplatná ako celok.“ (porov. rozsudok Okresného súdu Košice sp. zn. 18Csp/84/2021 z 18.5.2022).

19. Je nepochybné, že záujmy dlžníka a veriteľa zo zmluvy o pôžičke sú protichodné, keďže záujmom veriteľa je maximalizácia zisku a naopak dlžníka je minimalizácia strát na jeho strane, pritom Zinc Euro, a.s. nielenže by mal zastupovať tieto proti sebe stojace záujmy, ale navyiac tým, že z uzavretých zmlúv mu vznikajú nároky (rôzne poplatky za sprostredkovanie, za správu pôžičiek), vstupujú do uvedeného zmluvného vzťahu aj jeho vlastné záujmy.

20. Záujmy dlžníka a Investorov ako proti sebe stojacich účastníkov právneho úkonu sú z povahy veci vo vzájomnom rozpore, preto je žalovaným namietaný konflikt záujmov zástupcu dlžníka (žalovaného) daný, čoho následkom je neplatnosť uzavretých zmlúv o pôžičke, keďže išlo o právne úkony ktorý realizované v rozpore so zákonom.

21. Z nepopretých skutkových tvrdení žalobcu súd zistil a považuje za nesporné, že žalovaný získal od Investora peňažné prostriedky vo výške 4500 eur. Nesporná je i tá skutočnosť, že žalovanému boli finančné prostriedky poskytnuté dňa 30.5.2019.

22. Pokiaľ je právny úkon, na základe ktorého došlo k plneniu, neplatným, má strana, ktorá podľa nej plnila, nárok na vrátenie uvedeného plnenia titulom bezdôvodného obohatenia (§ 451 ods. 2 OZ). Podstatou bezdôvodného obohatenia je zákonom stanovená povinnosť toho, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí (v predmetnom spore žalovaný), toto obohatenie vydať tomu, na koho úkor bol predmet bezdôvodného obohatenia získaný. Právny vzťah bezdôvodného obohatenia je samostatným vzťahom, ktorý vznikne v dôsledku porušenia iného právneho vzťahu alebo na základe určitej právnej skutočnosti (podľa zákonom definovaného pojmu bezdôvodného obohatenia).

23. Žalovaný v podstate namietal, že z neplatnej zmluvy o pôžičke nemohlo dôjsť k platnému postúpeniu pohľadávky. Súd sa s uvedenou námietkou nestotožňuje. V tomto smere zdôrazňuje, že pohľadávka Investorov existuje, ibaže nejde o pohľadávku zo zmluvy o pôžičke, ale z titulu bezdôvodného obohatenia.

24. Súd poukazuje na právny názor, s ktorým sa v plnom rozsahu stotožňuje cit.: „Z obsahu spisu vyplýva, že žalobce žalobou uplatnil právo na vrátení peněžitého plnění, které poskytl postupitel žalovanému na základě ujednání označovaného jako smlouva o půjčce. Jak uvedeno shora, tato smlouva o půjčce byla odvolacím soudem shledána neplatnou. Podle ustanovení § 524 občanského zákoníku (dále též jen obč. zák.) věřitel může svou pohledávku i bez souhlasu dlužníka postoupit písemnou smlouvou jinému (odstavec 1). S postoupenou pohledávkou přechází i její příslušenství a všechna práva s ní spojená (odstavec 2). Nejvyšší soud v rozsudku ze dne 20. prosince 2000, sp. zn. 32 Cdo 2306/98, uveřejněném v časopise Soudní judikatura číslo 4, ročník 2001, pod číslem 58, vysvětlil, že k obligatorním obsahovým náležitostem smlouvy o postoupení pohledávky vedle vlastního označení

účastníků (postupitele a postupníka) patří identifikace postupované pohledávky, která musí zahrnovat řádné označení postupitelova dlužníka a popis pohledávky co do její výše a skutečností, na nichž se zakládá. Dále v něm uvedl, že postupovaná pohledávka musí být identifikována dostatečně určitě, tedy tak, aby nebyla zaměnitelná s jinou pohledávkou postupitele za stejným dlužníkem. Nejvyšší soud dále v rozsudku ze dne 22. března 2006, sp. zn. 32 Odo 523/2005, jenž byl uveřejněn v Souboru civilních rozhodnutí a stanovisek číslo C 4180, dovedl, že na účastnících smlouvy o postoupení pohledávky nelze požadovat, aby v ní v rámci identifikace postupované pohledávky tuto pohledávku i právně kvalifikovali, jelikož povinnost právního hodnocení věci jak z procesního, tak ani z hmotného práva účastníkovi nevyplývá. Za tohoto stavu je z pohledu platnosti cesse pohledávky zcela právně bezvýznamné, zda účastníci ve smlouvě tuto právní kvalifikaci provedou a s jakým výsledkem (t. j. zda jde o právní kvalifikaci správnou); právní kvalifikace je věcí soudu. Pokud soud rozhoduje o nároku na plnění na základě skutkových zjištění, umožňujících podřadit uplatněný nárok po právní stránce pod jinou hmotněprávní normu, než jak ji uvádí žalobce, je povinností soudu podle příslušných ustanovení věc posoudit a o nároku rozhodnout, a to bez ohledu na to, jaký právní důvod požadovaného plnění uvádí žalobce. A o takový případ jde z hlediska identifikace pohledávky ve smlouvě o jejím postoupení i v této věci. Zda bude žalobní nárok, jehož předmětem je postoupená pohledávka, posléze soudem posouzen po právu či nikoli, v jaké výši bude přiznán a z jakého právního titulu (například jako nárok ze smlouvy či z titulu bezdůvodného obohacení), je tedy otázka zcela jiná, která s otázkou platnosti cesse nesouvisí a která je odvislá od posouzení, jež soud učiní na základě skutkových zjištění. Tento závěr je konformní i se stávající soudní judikaturou (srov. usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 28. února 2003, sp. zn. 15 Cmo 11/2003, uveřejněné v časopise Soudní judikatura číslo 7, ročník 2003, D. C. 127), podle níž platí, že je-li pohledávka ve smlouvě o postoupení pohledávky uzavřené podle § 524 a násl. obč. zák. identifikována dostatečně určitě, je smlouva platná, i když později vyjde najevo, že jde o pohledávku z jiného právního titulu, například z titulu bezdůvodného obohacení. Nejvyšší soud nemá důvodu na uvedených závěrech cokoli měnit, neboť jde o závěry, které se již mnoho let prosazují v ustálené judikatuře Nejvyššího soudu publikované ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek (k tomu srov. například rozhodnutí uveřejněná pod čísly 60/2001, 31/2002, 85/2003, 78/2004 a 13/2005). Lze proto uzavřít, že na postupníka přešla postoupená pohledávka z bezdůvodného obohacení, i když ji účastníci v postupní smlouvě kvalifikovali jako pohledávku vyplývající ze smlouvy o půjčce. Uvedený závěr by se ovšem neuplatnil, pokud by takový převod byl ujednáním postupní smlouvy vyloučen, to však v této věci nelze dovodit.“ (rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp.zn. 31 Cdo 678/2009 z 19.10.2011).

25. Rovnako súd poukazuje na to, že pokiaľ žalovaný namieta neoznámenie postúpenia pohľadávky žalovanému bez zbytočného odkladu, ale s odstupom niekoľkých mesiacov, ani uvedený postup nespôsobuje nesplatosť cesie. Dôsledkom absencie oznámenia o postúpení je možnosť dlžníka plniť pôvodnému veriteľovi, nie neplatnosť tohto právneho úkonu (porov. (Števček, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol. Občiansky zákonník I. § 1 ? 450. 2. vydanie. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2019, s. 544).

26. Keďže ide o nárok, ktorý má svoj pôvod v spotrebiteľskej zmluve, súd ex offio musí skúmať, či nejde o premlčaný nárok (§54a OZ).

27. V otázke premlčania je pri bezdôvodnom obohatení potrebné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka (§ 52 ods. 2 OZ). Nárok z bezdôvodného obohatenia je majetkovým právom, ktoré sa premlčuje (§ 100 ods. 1, 2 OZ). Keďže medzi účastníkmi pôvodného záväzkoprávneho vzťahu v dôsledku absolútnej neplatnosti zmlúv o pôžičke nastal režim vyporiadania nárokov z bezdôvodného obohatenia, bolo dôvodné aplikovať ustanovenie § 107 ods. 1, 2 OZ.

28. Subjektívna premlčacia doba je 2-ročná a objektívna premlčacia doba je 3-ročná. Subjektívna premlčacia doba plynie v rámci objektívnej premlčacej doby. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby je rozhodujúci deň, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil. Objektívna premlčacia doba začína plynúť od okamihu, keď k bezdôvodnému obohateniu skutočne (fakticky) došlo. Súdna prax v tejto spojitosti už dávnejšie dovodila, že začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby je nezávislý od akejkoľvek subjektívnej vedomosti oprávneného o bezdôvodnom obohatení a viaže sa len na jedinú rozhodujúcu okolnosť, ktorou je vznik bezdôvodného obohatenia (k tomu porovnaj R 25/1986). Názor, že plynutie objektívnej premlčacej doby je upravené bez akejkoľvek závislosti na subjektívnej vedomosti oprávneného o bezdôvodnom obohatení získanom na jeho úkor, sa naďalej uplatňuje aj v súčasnej rozhodovacej činnosti súdov

(porovnaj napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. marca 2013 sp. zn. 1 Cdo 67/2011 alebo rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky z 11. decembra 2008 sp. zn. 33 Odo 1136/2006). Rovnaký prístup sa prezentuje aj v teórii (porovnaj F. M., Občiansky zákonník 1. Veľký komentár, Bratislava: Eurokódex 2011, str. 515 - 516; A. P., A. E., I. P., I. H. a kolektiv, Občiansky zákonník I. Komentár, C. H. Beck, Praha 2008, 1. vydanie, str. 554; Josef Vaněk, Neoprávnený majetkový prospech, Bratislava 1989, str.169 - 172) (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1MCdo/16/2011).

29. Z vyššie uvedeného možno ustáliť, že akékoľvek plnenie poskytnuté na základe absolútne neplatného právneho úkonu je od tohto okamihu plnením z neplatného právneho úkonu, t. j. bezdôvodným obohatením, a týmto okamihom tiež začína plynúť objektívna lehota pre jeho vydanie (porov. nález Ústavného súdu ČR z 11. mája 2000, sp. zn. III. ÚS 158/99).

30. Keďže žalovanému boli dňa 30.5.2019 poskytnuté finančné prostriedky, Investori mohli nasledujúci deň žiadať o vydanie bezdôvodného obohatenia získaného na základe neplatných zmlúv o pôžičkách a od tohto dňa, t.j. od 1.6.2019 začala plynúť objektívna 3-ročná premlčacia doba. Premlčacia doba uplynula dňa 1.6.2022.

31. Keďže bola žaloba podaná dňa 11.2.2023, bol podaná po uplynutí premlčacej doby.

32. Majúc na zreteli uvedené súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

33. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

34. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovaný bol v plnom rozsahu plne úspešný, preto má nárok na náhradu trov konania (100%), o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach. V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.